

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 16.06.2025 § 210

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 16.06.2025

§ 210

Lahden kaupungin kumppanuuspöytien ja jäsenistöjen asettaminen toimikaudeksi 2025–2027

1666/00.00.01.10/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

osallisuuskoordinaattori Tia Mäkinen p. 044 769 8695

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että

- neljä kumppanuuspöytää, toimikuntaa jatkaa nykyisten tehtävien mukaisesti (KV 9.11.2020 § 91) toimikautena 16.6.2025–31.5.2027,
- kumppanuuspöytien jäsenistä ja pöytien varahenkilöistä esityksen mukaisesti toimikaudeksi 16.6.2025–31.5.2027,
- pöytien varahenkilöt siirtyvät jäseniksi esitysjärjestyksen mukaisesti ilman erillistä päätöstä, jonkun jäsenen jäädessä pois tehtävästä kesken toimintakauden.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuusto päätti Lahden osallisuus- ja lähidemokratiamallin vuonna 2020 (KV 9.11.2020 § 91). Lähidemokraattiseksi toimintamalliksi päätettiin kumppanuuspöydät, jotka ovat toimineet kaksi toimintakautta 1.9.2021-31.5.2023 sekä 1.6.2023-31.5.2025. Kumppanuuspöydät perustettiin sivistyksen palvelualuejaon mukaisesti kolmelle suuralueelle, pohjoiselle, eteläiselle ja itäiselle sekä lisäksi keskusta-alueelle.

Kaupunginhallitus asetti valtuuston päätöksen mukaisesti neljä toimikuntaa, kumppanuuspöytää jäsenistöineen, edistämään asukas- ja lähidemokratiaa toimialueilla sekä päätti niiden tehtävistä valtuuston asettamien reunaehtojen mukaisesti (KH 23.08.2021 § 300 sekä 05.06.2023 § 209).

Kaupunginvaltuuston päättämät toiminnan reunaehdot olivat (KV 9.11.2020 § 91):

- *”kumppanuuspöydät rakennetaan esityksen mukaisesti kutsumalla kumppaneita alueella toimivista yhdistyksistä, järjestöistä, oppilaitoksista, yrityksistä, seurakunnista ja asukkaista,*
- *asukkaille ja toimijoille avataan mahdollisuus esittää halukkuutensa kumppanuuspöydän jäseneksi avoimella haulla,*
- *kumppanuuspöydät ja niiden jäsenistöt asetetaan kaupunginhallituksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan,*
- *kumppanuuspöytien jäsenistöt valitsevat keskuudestaan puheenjohtajat toimikaudeksi,*
- *kumppanuuspöytien poliittinen edustus perustuu vapaaehtoisuuteen siten, että luottamushenkilöt voivat ilmoittaa halukkuutensa jäsenyyteen asuinalueensa toimikuntaan,*
- *kumppanuuspöytiin voidaan valita vähintään 10 ja enintään 15 jäsentä ja varajäsentä,*

- *kumppanuuspöytiin tulee varata kaksi määräpaikkaa kaupungin luottamushenkilöille sekä kokoonpanossa on huomioitava mahdollisimman hyvin tasapuolisuus ja edustavuus,*
- *kaupunginhallitus päättää jäsenistöt, tarkemmat tehtävät ja määrittää kumppanuuspöytien toimivallan asettaessaan toimikunnat.”*

Muutokset kumppanuuspöytätoimintamalliin ja reunaehtoihin

Lahden kaupungin lähidemokratiamallia arvioitiin 2023–2024, jonka perusteella toimintamalliin tehtiin rakenteellisia muutoksia, jotka kaupunginvaltuusto vahvisti 07.10.2024 § 102.

Kaupunginvaltuusto päätti tehdä seuraavat muutokset lähidemokratiamallin reunaehtoihin ja toimintarakenteeseen seuraavasta toimintakaudesta alkaen (2025–2027):

”1. Suuralueet

Keskusta-alueeseen liitetään Teivaan satama-alue ja Ankkurin alue, joka rajautuu Niemenkatuun, Lahdenkatu/Saimaankatuun ja pohjoispuolella Ruoriniemenkatuun.

2. Jäsenmäärät ja -rakenne, varajäsenjärjestelmä

Avoimella hakumenettelyllä valitaan 20 jäsentä per pöytä ilman varajäsenjärjestelmää.

3. Luottamushenkilöpaikat

Kaupungin luottamushenkilöille ei ole ns. määräpaikkoja, mutta luottamushenkilöt voivat edelleen hakea jäsenyyttä asuinalueensa toimikunnasta”

Esityslistan liitteenä on kuvattuna muokattu suuraluejako.

Kumppanuuspöytien tehtävät

Kumppanuuspöytien tehtävänä on:

- 1) antaa lausuntonsa tai kannanottonsa eri hallintokuntien tekemistä toimialueita koskevista merkittävistä suunnitelmista,
- 2) käydä vuoropuhelua ja osallistua esimerkiksi toimialueiden palveluiden kehittämiseen, ideointiin, määrärahojen kohdentamiseen, säästökohteiden valintaan ja päätöksentekoon kaupungin taloutta koskien yhdessä eri hallintokuntien sekä kaupungin yksiköiden kanssa,
- 3) järjestää ja mahdollistaa paikallisia asukastilaisuuksia, kansalaisten kuulemistilaisuuksia ja foorumeita toimialueellaan yhdessä kaupunkiorganisaation kanssa,
- 4) tehdä esityksiä kaupunginhallitukselle ja lautakunnille toimialueensa palvelujen toimivuuden, saatavuuden ja laadun kehittämiseksi,
- 5) edistää toimialueiden yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä, alueellista kehittämistä ja kulttuuria.

Kumppanuuspöytien toiminnan tarkoituksena on kehittää tiiviissä yhteistyössä alueella toimivien yhteisöjen, toimijoiden, kuntalaisten, päättäjiä ja kaupunkiorganisaation kanssa asukkaiden hyvinvointia ja alueiden elinvoimaa sekä edistää paikallista toimintaa, yhteistyötä, osallisuutta ja vuorovaikutusta.

Kaupunki on vahvistanut kumppanuutta eri toimijoiden ja asukkaiden kanssa alueellisessa kehittämisessä. Pöydät tukevat perinteistä päätöksentekoa ja toiminta on epäpoliittista.

Toimikunnat eivät ole päätösvaltaisia, mutta niillä on toimintarahaa toteuttaa tehtäviään sekä paikallis- ja asukastoiminnan tukemiseen. Kumppanuuspöydät perustuvat vastavuoroiseen ja luottamukseen perustuvaan vuorovaikutussuhteeseen sekä tiiviiseen yhteistyöhön.

Kumppanuuspöytien toiminnan valmistelu ja vastuut

Vastuu kumppanuuspöytien toiminnasta on siirtynyt uudelle elinvoima- ja hyvinvointilautakunnalle 1.6.2025 alkaen. Kumppanuuspöytien toimintaa on koordinoanut aiemmin sivistyksen palvelualueen, osallisuus ja hyvinvointi - palveluyksikkö, jonka toiminta on siirtynyt organisaatiouudistuksen myötä elinvoiman palvelualueelle. Alkavalla toimintakaudella pöytiä koordinoi neljä osakaikasta koordinaattoria palveluyksikön henkilöstöstä.

Kumppanuuspöydillä on toimintasuunnitelma, joka ohjaa toimintaa sekä vahvistaa toiminnan laatua ja tasapuolisuutta (HYVLA 21.1.2025 § 6). Lisäksi jokainen pöytä päättää vuosittain toiminnan painopisteistä sekä tapahtumiin osallistumisesta ja järjestämisestä. Kokouksia on 6 kertaa vuodessa ja osallistumisesta maksetaan Lahden kaupungin noudattaman kokouspalkkiokäytännön mukainen korvaus.

Jäsenistöjen hakuprosessi ja valintaperusteet

Kumppanuuspöytiin haettiin jäseniksi yhteistyökykyisiä ja paikallistoiminnasta kiinnostuneita lahtelaisia avoimella, sähköisellä haulla kaupungin verkkosivuilla 1.3.-6.4.2025. Kumppanuuspöytiin haki kaikkiaan 145 lahtelaista asukasta sekä yhdistys-, järjestö-, yritys-, oppilaitos-, seurakunta- ja yhteisöedustajaa. Myös nuorisovaltuuston jäsenille ja nykyisellä toimintakaudella jäsenistöissä oleville ilmoitettiin mahdollisuudesta hakea kumppanuuspöytiin. Tämän tarkoituksena on saada nuorten näkökulmaa sekä aloitetulle työlle jatkoa ja kokemuksen tuomaa lisäarvoa toiminnan edistämiseksi.

Jäsenistön valinnassa on huomioitu monipuolisuus ja alueellinen edustavuus. Valintakriteereinä ovat olleet ikäjakauma, sukupuolijakauma (Tasa-arvolaki 1986/609, § 4), asuinalueiden edustavuus sekä toimijajoukon monipuolisuus. Lisäksi huomioitiin nuorten osallisuus sekä edellisen toimintakauden jäsenten ja varajäsenten mahdollisuus jatkaa toiminnassa. Hakijoilta toivottiin yhteistyökykyisyyttä, idearikasta asennetta ja halua toimia yhteisen hyvän eteen.

Jäsenistöjen ehdokasasetelmat on käsitelty palveluysikössä ja koordinaattoriryhmässä. Kaupunginhallitukselle esitetään valittavaksi 20 jäsentä kuhunkin kumppanuuspöytään sekä jokaiseen kaksi varahenkilöä, jotka voivat täydentää toimikuntia ilman erillispäätöstä kesken toimikauden.

Pöytiin esitetään valittaviksi noin puolet aiemmalla toimintakaudella olleista pöytien edustajista. Liitteenä on neljän kumppanuuspöydän jäsenistöesitykset.

Kumppanuuspöytien toimikausi on 16.6.2025–31.5.2027. Jokainen kumppanuuspöytä päättää puheenjohtajista ja varapuheenjohtajista koko toimikaudeksi.

Kaupunginhallitus käsittelee ja päättää kumppanuuspöytien jäsenistöt toimintakaudelle 2025–2027 kokouksessaan.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote jäsenet sekä varahenkilöt

Ote tiedoksi: elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, kaupungin jory, Elina Laavi, kaupunkikulttuurin vastualuejohtaja, Sanna Virta, Maikki Suhonen, Heidi Kirkonpelto, Pia Haverinen, viestintäpalvelut, Provincia Oy